Tauw

SOK Groen: Toetsing Wnb Zuidas: British School Roeskestraat

9 april 2019

Verantwoording

Titel	SOK Groen: Toetsing Wnb Zuidas: British School Roeskestraat
Opdrachtgever	Ingenieursbureau Gemeente Amsterdam
Projectleider	[redacted]
Auteur(s)	[redacted]
Tweede lezer	[redacted]
Uitvoering meet- en inspectiewerk	[redacted]
Projectnummer	1269739
Aantal pagina's	21
Datum	9 april 2019
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
Ekkersr jt 4008
Postbus 1680
5602 BR Eindhoven
T +31 40 23 25 550
E info.eindhoven@tauw.com

Inhoud

1 Inleiding 4
1.1 Doel 4
1.2 Wetgeving 4
1.3 Te beschouwen onderdelen Wnb 4
1.4 Werkwijze 5
1.5 Kwaliteit 5
2 Situatie en beoogde ontwikkeling 6
2.1 Huidige situatie 6
2.2 Beoogde ontwikkeling 7
3 Soortenbescherming 8
3.1 Beschermingsregime en bepalingen 8
3.2 Vrijstellingen 8
3.3 Zorgplicht 9
3.4 Literatuuronderzoek 10
3.5 Effecten 11
3.5.1 Grondgebonden zoogdieren 11
3.5.2 Vleermuizen 11
3.5.3 Broedvogels 14
3.5.4 Zorgplicht 15
4 Gemeentelijk beleid Amsterdam 16
4.1 Hoofdgroenstructuur 16
4.2 Hoofdbomenstructuur en monumentale bomen 16
4.3 Exoten 16
4.4 Natuurkansen en knelpunten 17
4.5 Beschermde muurplanten en orchideeën 17
5 Conclusies en aanbevelingen 18
5.1 Wet natuurbescherming 18
5.2 Gemeentelijk natuurbeleid 20
6 Literatuur 21

1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over het doel van de toetsing, de relevante natuurwetgeving, de wijze van kwaliteitsborging en de te hanteren uitgangspunten voor toetsing.

1.1 Doel

In opdracht van gemeente Amsterdam heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet natuurbescherming voor herinrichting van het terrein van de British School te Amsterdam. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

In de rapportage volgt het antwoord op de volgende vragen:

- Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming (hierna te noemen Wnb) zijn van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de Wnb?
- Zijn maatregelen en/of een ontheffing / vergunning nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

Aanvullend op de Wet natuurbescherming wordt in deze natuurtoets ook getoetst aan het gemeentelijke beleid van Amsterdam (zie hoofdstuk 4). Zo wordt de ontwikkeling aan de Amsterdamse ecologische structuur, beschermde bomen en de hoofdbomenstructuur getoetst. Ook wordt gekeken of natuurkansen en/of knelpunten aanwezig zijn en hoe omgegaan moet worden met eventueel aanwezige exotische planten (of dieren).

1.2 Wetgeving

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna te noemen “Wnb”) in werking.
De
Wnb is het nieuwe wettelijke stelsel voor natuurbescherming en vervangt drie tot dan bestaande wetten, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet.

Het beschermingsregime gaat uit van het “nee, tenzij-principe“. Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb voor bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Noord-Holland is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning, ontheffing of vrijstelling.

1.3 Te beschouwen onderdelen Wnb

Het is noodzakelijk om de ontwikkeling te toetsen aan soortenbescherming (vanwege de mogelijke aanwezigheid van flora en fauna). Een toetsing aan beschermde gebieden en houtopstanden is niet nodig.

Gezien de afstand tot Natura 2000-gebieden (8,5 kilometer tot het Botshol) en de tijdelijke aard van de werkzaamheden is niet te verwachten dat de werkzaamheden negatieve effecten hebben op Natura 2000-gebieden. Effecten als gevolg van geluid, trilling, licht et cetera zijn dan ook op voorhand uit te sluiten. Effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van de uitstoot van stikstof zijn ook niet te verwachten. Toetsing in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) in de vorm van een 'Nee-Tenzij'-toets is niet nodig, aangezien het plangebied niet binnen het NNN ligt.

Onder de Wnb zijn sommige houtopstanden en solitaire bomen beschermd. In het kader van de werkzaamheden op de Zuidas worden mogelijk bomen gekapt. Deze bevinden zich echter allemaal binnen de bebouwde kom van Amsterdam. Kap of het verplaatsen is daar mogelijk als een omgevingsvergunning aangevraagd en verleend wordt. Toetsing aan beschermde houtopstanden is daarom geen onderdeel van deze natuurtoets.

1.4 Werkwijze

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data (zie ook Hoofdstuk 6)
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
- Natuurkaart van Tauw (https://www.tauw.nl/op-welk-terrein/ecologie/ecoviewer.html)
- Een oriënterend veldbezoek, uitgevoerd op 12 maart 2019

Het doel van de literatuurstudie is om na te gaan welke beschermde soorten en gebieden in of in de omgeving van het plangebied kunnen voorkomen. De ecoloog controleert tijdens het oriënterende veldbezoek of de locatie voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook kijkt de ecoloog naar aanwijzingen van de aanwezigheid (zichtwaarnemingen en sporen van terreingebruik, zoals holen, uitwerpselen, haren, prooi- of voedselresten).

1.5 Kwaliteit

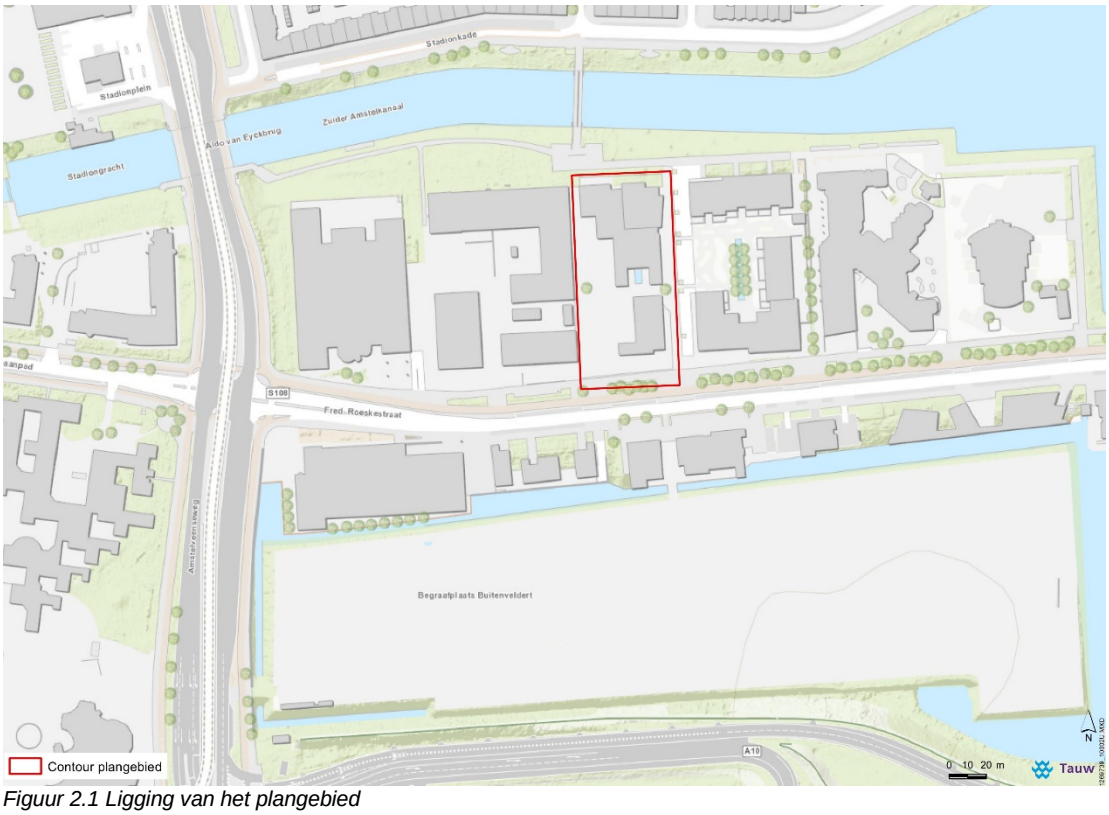
Voor soortenbescherming is een volledige garantie over de aanwezigheid niet te geven. Door inzet van deskundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede in dit kader is Tauw aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten.

2 Situatie en beoogde ontwikkeling

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over de huidige situatie, het voorgenomen plan en de uit te voeren werkzaamheden.

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied. Het gaat om het terrein van de British School te Amsterdam. Figuur 2.2 geeft een sfeerimpressie van het gebied. Het plangebied bestaat vooral uit bebouwing, bestrating en enkele bomen en/of struiken. Rond het plangebied liggen andere gebouwen, straten, groen en water. Ten noorden van het plangebied ligt het Zuider Amstelkanaal. Ten westen van het plangebied ligt de rondweg S108. Ten zuiden van het plangebied loopt de Fred. Roeskestraat en daar ten zuiden van ligt de begraafplaats 'Buitenveldert'. De British School bestaat uit enkele gebouwen die deels uit staal gebouwd zijn en deels gemetseld zijn.

Figuur 2.1 Ligging van het plangebied

Figuur 2.2 Impressie van het plangebied met van linksboven naar rechtsonder: zuidelijk deel van het gebouw, noordelijk deel van het gebouw, speelplaats en binnenplaats, westelijke gevel van het gebouw.

2.2 Beoogde ontwikkeling

De beoogde ontwikkeling betreft de sloop van de huidige bebouwing op het terrein, hierbij wordt ook de begroeiing verwijderd. Vervolgens wordt het terrein bouwrijp gemaakt om er later nieuwbouw te bouwen. De sloop en het bouwrijp maken van het terrein staan gepland vanaf september 2020.

3 Soortenbescherming

In dit hoofdstuk volgt antwoord op de vraag de beoogde activiteiten schade (kunnen) op beschermde flora en fauna tot gevolg hebben.

3.1 Beschermingsregime en bepalingen

Het onderdeel soortenbescherming onder de Wnb heeft bepalingen opgenomen voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten. Het gaat onder meer om soorten die in Nederland, maar ook in Europa in hun voortbestaan worden bedreigd. De Wnb kent drie beschermingsregimes:

- Vogels: Het gaat hier om alle inheemse vogels in hun natuurlijk verspreidingsgebied. Ze zijn beschermd via de Vogelrichtlijn
- Dieren en planten: Het gaat hier om inheemse dieren en planten, die zijn beschermd via de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn
- Nationale soorten: Het gaat hier om soorten, die niet onder de reikwijdte van de Vogel- of Habitatrichtlijn vallen. Deze soorten zijn wel nationaal beschermd

Per beschermingsregime geldt een aantal verbodsbepalingen. Hier is ook een beschrijving opgenomen onder welke voorwaarden een bevoegd gezag ontheffing of vrijstelling kan verlenen. Tabel 4.1 is een samenvatting van de verbodspalingen. Ze voorzien in een bescherming van verblijfplaatsen, evenals de bescherming tegen verstorende invloeden. Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland kan een ontheffing verlenen van de verboden als genoemd in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10.

3.2 Vrijstellingen

In de Wnb is een aantal algemene soorten amfibieën en zoogdieren beschermd onder de categorie “Nationale soorten”, zoals gewone pad, bruine kikker en konijn. Provincie Noord-Holland heeft bevoegdheid om bij verordening deze soorten “vrij te stellen” van de ontheffingsplicht (Provincie Noord-Holland, 2016). Dit betekent dat geen ontheffing nodig is voor werken gericht op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en beheer en onderhoud. In provincie Noord-Holland zijn, anders dan in veel andere provincies, de kleine marterachtigen niet vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkelingen. Bunzing, hermelijn en wezel vallen onder de kleine marterachtigen en aan deze soorten moet dus getoetst worden. Vrijgestelde soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing.

Tabel 3.1 Verbodsbepalingen soortenbescherming onder de Wnb, Vrl = Vogelrichtlijn, Hrl = Habitatrichtlijn

	A	B	C	D	E
Verbodsbepaling	Vogels Vrl	Dieren Hrl/ Bonn/Bern	Planten Hrl/ Bonn/Bern	Dieren ('nationaal')	Planten ('nationaal')
Dieren of planten:					
Doden of vangen	3.1.1	3.5.1		3.10.1.a	
Storen / verstoren	3.1.4 (tenzij 3.1.5)	3.5.2			
Plukken, verzamelen, afsn jden, ontwortelen of vernielen			3.5.5		3.10.1.c
Onder zich hebben of vervoeren	3.2.6	3.6.2	3.6.2		
Plaatsen:					
Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten	3.1.2				
Beschadigen of vernielen voortplantingsplaatsen (vp)		3.5.4		3.10.1.b (vaste vp)	
Beschadigen of vernielen rustplaatsen (rp)	3.1.2	3.5.4		3.10.1.b (vaste rp)	
Eieren:					
Vernielen (of –Vrl- beschadigen)	3.1.2	3.5.3			
Rapen	3.1.3	3.5.3			
Onder zich hebben	3.1.3				

Toelichting:

- Codes verwijzen naar wetsartikelen Wet natuurbescherming
- Oranje verbodsbepaling geldt alleen wanneer sprake is van opzet
- Rood verbodsbepaling geldt in alle gevallen, ook wanneer geen sprake is van opzet

3.3 Zorgplicht

De zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb) houdt in dat handelingen, die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten achterwege worden gelaten. Als zich mogelijk negatieve effecten voordoen, dan treft de initiatiefnemer noodzakelijke maatregelen om die gevolgen te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken / ongedaan te maken.

Het betreft alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht dient onder meer als vangnet voor de bescherming van soorten waarvoor op grond van de Wnb geen specifiek verbod geldt. De zorgplicht is daarnaast van toepassing op beschermde gebieden.

3.4 Literatuuronderzoek

In de omgeving van het plangebied zijn verspreidingsgegevens bekend van de soortgroepen zoals deze in tabel 3.2 weergegeven zijn. Van sommige soort(groep)en kan op voorhand al uitgesloten worden dat ze in het plangebied voorkomen of dat de werkzaamheden negatieve effecten hebben op deze soort(groep)en. Soort(groep)en waarvoor dat geldt, worden direct na de tabel kort besproken. Op deze soorten wordt in de verdere rapportage dan ook niet ingegaan.

Tabel 3.2 Soorten in de omgeving van het plangebied

Soortgroep	Aanwezige soorten in omgeving
Flora	Korensla
Grondgebonden zoogdieren	Bunzing, eekhoorn, hermelijn, steenmarter en wezel
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis
Vogels	Allerlei algemene soorten zoals meerkoet, merel en houtduif
Vogels jaarrond beschermd	Boomvalk, buizerd, gierzwaluw, hav k, huismus, ransuil, slechtvalk en sperwer
Amfibieën en reptielen	Ringslang, rugstreeppad
Vissen	Geen waarnemingen
Vlinders, libellen en overige ongewervelden	Geen waarnemingen

Van de volgende soort(groep)en kan het voorkomen of negatieve effecten erop op voorhand uitgesloten worden:

- Korensla, omdat in het plangebied geen geschikte standplaatsen aanwezig zijn voor deze soort
- Ringslang, omdat geen geschikt leefgebied aanwezig is in het plangebied. Het plangebied is daarnaast te veel afgesneden van geschikte leefgebieden van ringslangen
- Andere reptielen, omdat in en in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van andere reptielensoorten. Het plangebied bevat ook geen geschikt habitat voor andere soorten reptielen
- Rugstreeppad, omdat in en in de omgeving van het plangebied geen geschikt voortplantingswater aanwezig is voor de rugstreeppad
- Andere amfibieën, omdat in en in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van beschermde amfibieënsoorten. Daarnaast is voor deze soorten geen geschikt habitat aanwezig in het plangebied
- Vissen, omdat er geen oppervlaktewater aanwezig is in het plangebied
- Vlinders, libellen en overige ongewervelden, omdat in en in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van deze soorten. Het plangebied bevat ook geen geschikt leefgebied voor deze soorten

3.5 Effecten

3.5.1 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek heeft de ecoloog geen waarnemingen gedaan of sporen aangetroffen van beschermde soorten. In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van kleine marterachtigen, eekhoorn en steenmarter. Van de eekhoorn kan uitgesloten worden dat de soort in het plangebied verblijfplaatsen heeft. Tijdens het veldbezoek was er nog geen blad aan de bomen. Een eekhoornnest had dan zichtbaar moeten zijn en deze zijn niet aangetroffen. Aangezien in de directe omgeving van het plangebied voldoende foerageergebied voor de eekhoorn aanwezig is, hebben de werkzaamheden geen negatieve effecten op de eekhoorn.
De steenmarter maakt gebruik van gebouwen als verblijfplaats. Bij het veldbezoek werd duidelijk dat er geen zichtbare grote holtes aanwezig zijn in de gebouwen in het plangebied. De steenmarter heeft relatief grote openingen in gebouwen nodig en deze zijn niet aangetroffen. Ook zijn geen sporen van steenmarter aangetroffen binnen het plangebied. Er kan uitgesloten worden dat de steenmarter gebruik maakt van het plangebied als verblijfplaats. Negatieve effecten op de steenmarter zijn dan ook uit te sluiten.

Tot slot zijn ook waarnemingen bekend van kleine marterachtigen rond het plangebied (NDFF). Ten noorden van de gebouwen is tegen het kanaal aan een smalle strook ruige begroeiing aanwezig. Hierin kan mogelijk zo nu en dan een kleine marterachtige foerageren. Voor een verblijfplaats is deze ruigtestrook waarschijnlijk niet geschikt. Er is te veel verstoring van wandelaars en andere gebruikers van de stad en ook oude konijnenholen ontbreken waarin de soorten een verblijfplaats kunnen hebben. Hoewel dit niet geheel uitgesloten kan worden, kan dat wel binnen de begrenzing van het plangebied. Er zijn geen geschikte plaatsen aanwezig waar kleine marterachtigen een verblijfplaats kunnen hebben. Mogelijk vormt het plangebied een onderdeel van het foerageergebied van kleine marterachtigen. Dit zal tijdens en na de werkzaamheden echter voldoende in de omgeving aanwezig blijven. Negatieve effecten op kleine marterachtigen als gevolg van de werkzaamheden zijn dan ook uit te sluiten.

3.5.2 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Er zijn drie typen leefgebied van vleermuizen te onderscheiden: verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Verblijfplaatsen bevinden zich, afhankelijk van de soort, in woningen, andere bouwwerken of in bomen. Foerageergebieden zijn groen- of waterstructuren zoals struweel, bomenrijen en watergangen. Vliegroutes worden gevormd door lijnvormige elementen zoals bomenrijen, randen van bebouwing en watergangen. Foerageergebieden en vliegroutes zijn essentieel (en beschermd) wanneer er geen gelijkwaardige alternatieven aanwezig zijn en het functioneren van een verblijfplaats ervan af hangt.

In het plangebied zijn geen essentiële vliegroutes en/of essentieel foerageergebied aanwezig (Gemeente Amsterdam, 2018) In het plangebied zijn enkele gebouwen aanwezig en er staan ook bomen binnen de begrenzing van het plangebied. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen zijn dus niet op voorhand uit te sluiten. Hieronder worden de twee groepen afzonderlijk behandeld.

Gebouwbewonende vleermuizen
Onder deze groep vallen de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en tweekleurige vleermuis. De soorten maken allen gebruik van openingen in gebouwen. In het plangebied is een gebouw aanwezig met verschillende bouwstijlen en verschillende bouwmaterialen. Het gebouw van de British School is op enkele plekken opgebouwd uit staal en gladde panelen in de gevels. Hiertussen zitten geen openingen die voor vleermuizen geschikt zijn om het gebouw binnen te komen. De panelen zijn ook te glad om op te landen.

Voornamelijk het zuidelijke deel van het gebouw is op een dergelijke manier gebouwd dat vleermuizen er geen gebruik van kunnen maken. De noordelijke helft van het gebouw is echter deels ook opgebouwd uit gemetselde muren met een spouwmuur. In de muren zitten open stootvoegen (zie figuur 3.1) die voldoende breed zijn voor vleermuizen. Via deze open stootvoegen hebben vleermuizen toegang tot de spouwmuur waar ze vaak een verblijfplaats hebben. Het is dus niet uit te sluiten dat gebouwbewonende vleermuizen in het plangebied voorkomen en daar ook een verblijfplaats hebben. Het voorkomen van een kraam-, zomer-, paar- of kleine winterverblijfplaats is niet uit te sluiten. Vanwege de relatief kleine omvang van de geschikte gevels, is een massawinterverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis wel uit te sluiten (zie ook tabel 3.3). Om te bepalen of het gebouw gebruikt wordt als verblijfplaats is nader onderzoek naar vleermuizen nodig.

Dit nader onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het Vleermuisprotocol 2017. Dit houdt in dat gedurende een jaar vijf veldbezoeken nodig zijn om de verschillende functies van het gebouw voor vleermuizen te onderzoeken. Drie van de veldbezoeken vallen hiervan in de periode 15 mei tot 15 juli en twee in de periode 1 augustus tot 15 september.

Figuur 3.3 Enkelen van de aanwezige open stootvoegen in het gebouw links (aangegeven met pijlen). Rechts een detailfoto van de open stootvoegen.

Boombewonende vleermuizen

Er staan verschillende grote bomen in het plangebied. Veel van deze bomen betreffen oude en grote populieren. Hoewel geen grote holtes zijn aangetroffen tijdens het veldbezoek, is niet uit te sluiten dat hoger in de bomen spleten, kieren of gaten zitten waarvan vleermuizen gebruik kunnen maken. Grote holtes die voorzien in een kraam- of winterverblijfplaats van boombewonende vleermuissoorten zijn wel uitgesloten. Deze zouden namelijk voldoende zichtbaar moeten zijn tijdens een veldbezoek in maart (zonder blad aan de bomen). Het is niet uit te sluiten dat zomer- of paarverblijfplaatsen van in bomen verblijvende vleermuissoorten aanwezig zijn in het plangebied. Omdat bomen gekapt worden, zijn negatieve effecten op deze verblijfplaatsen niet uit te sluiten.

Om te bepalen of verblijfplaatsen van in bomen verblijvende vleermuissoorten aanwezig zijn, is nader onderzoek nodig. Het onderzoek naar deze verblijfplaatsen kan gecombineerd worden naar het onderzoek naar verblijfplaats van vleermuizen in het gebouw.

Tabel 3.3 Aanwezige functies in het plangebied en benodigd nader onderzoek.

Vleermuisgroep	Functie	Nader onderzoek?
Alle soorten	Essentiële vliegroute	Nee
Alle soorten	Essentieel foerageergebied	Nee
Gebouwbewonende soorten	Zomerverblijfplaats	Ja
Gebouwbewonende soorten	Kraamverbl jfplaats	Ja
Gebouwbewonende soorten	Paarverblijfplaats	Ja
Gebouwbewonende soorten	Kleine winterverblijfplaats	Ja
Gebouwbewonende soorten	Massawinterverblijfplaats	Nee
Boombewonende soorten	Zomerverblijfplaats	Ja
Boombewonende soorten	Kraamverbl jfplaats	Nee
Boombewonende soorten	Paarverblijfplaats	Ja
Boombewonende soorten	Winterverblijfplaats	Nee

3.5.3 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde nesten

De nesten van deze soorten zijn het hele jaar beschermd, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest. In de omgeving van het plangebied komen verschillende broedvogels met een jaarrond beschermd nest voor.

De gebouwen in het plangebied bevatten geen geschikte daken of dakranden (of andere openingen) waarlangs gierzwaluw of huismus de panden kunnen gebruiken. In de directe omgeving van het plangebied zijn ook geen nestplaatsen van deze soorten bekend (www.maps.amsterdam.nl). Het is dan ook uit te sluiten dat de gierzwaluw en/of huismus in het plangebied broeden. De slechtvalk broedt eveneens in bebouwde omgeving. De slechtvalk broedt echter vrijwel uitsluitend in speciaal voor de slechtvalk aangebrachte nestkasten en heel sporadisch op uitstekende randen aan voornamelijk hoge gebouwen. Voor de slechtvalk zijn op geen van de gebouwen geschikte locaties aanwezig waar gebroed kan worden. In de omgeving van het plangebied is wel een slechtvalkennest bekend, namelijk op het ABN-Amro kantoorgebouw (NDFF). De slechtvalk maakt dan ook mogelijk gebruik van het plangebied als foerageergebied. Deze functie blijft echter tijdens en na de werkzaamheden bestaan en in de omgeving is ruim voldoende foerageergebied aanwezig.

Andere soorten die genoemd zijn in tabel 3.2, broeden zonder uitzondering in bomen. In de bomen zijn geen nesten aangetroffen die als nestplaats voor de ransuil kunnen broeden. Er staat in het plangebied één grote conifeer waar ransuilen een vaste verblijfplaats in kunnen hebben. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen sporen aangetroffen van ransuil. Van deze soort kan dan ook uitgesloten worden dat hij het plangebied gebruikt als verblijf- of nestplaats.
Boomvalk, buizerd, havik en sperwer maken ook gebruik van nesten in bomen. In een van de hoge populieren is een nest aangetroffen dat qua grootte geschikt is als nestplaats voor deze soorten. Deze roofvogels hebben echter zonder uitzondering een zekere mate van rust nodig. Omdat in het plangebied een school aanwezig is, is er een grote mate van verstoring aanwezig in het plangebied. Bij het onderzoek door gemeente Amsterdam (Gemeente Amsterdam, 2018) zijn bij de locatie van de British School ook geen waarnemingen gedaan die duiden op een broedgeval van een broedvogel met jaarrond beschermd nest.

Het is dan ook uit te sluiten dat een van de genoemde roofvogels in het plangebied broedt. Nader onderzoek en/of een ontheffing is met betrekking tot vogels met een jaarrond beschermd nest niet nodig voor de geplande ontwikkeling.

Tijdens het broedseizoen beschermde vogels

De nesten van deze soorten zijn beschermd als ze als broedlocatie in gebruik zijn. Bij het oriënterende veldbezoek zijn enkele geschikte plekken aangetroffen waar broedvogels een nest kunnen bouwen. In en rond het plangebied zijn bomen aanwezig waarin vogels kunnen broeden. Enkele algemene soorten zoals houtduif, merel en ekster kunnen in en rond het plangebied broeden.

De kans op een broedgeval is het grootst in de periode maart t/m juli (dit wordt wel gezien als het reguliere broedseizoen). Sommige vogels broeden ook in de maanden daaromheen. Rekening houdend met de kenmerken van het plangebied, is het niet te verwachten dat in de maanden november, december, januari en februari vogels tot broeden komen. Als binnen deze maanden wordt gestart met de werkzaamheden, is een broedvogelcontrole voorafgaand aan het werk niet nodig. Wel is er sprake van een overtreding van de Wnb wanneer in gebruik zijnde nesten van broedvogels worden verstoord. Als in de maanden maart tot en met oktober gestart wordt met de werkzaamheden dan zijn maatregelen nodig om negatieve effecten op in gebruik zijnde nesten te voorkomen. Een controle op nesten van broedvogels is dan voorafgaand aan de werkzaamheden noodzakelijk om overtreding van de wet te voorkomen. Indien een broedgeval aanwezig is, dient een verstoringsvrije zone te worden aangehouden, waarbinnen gedurende de periode van broeden niet wordt gewerkt. De breedte van deze zone dient door een ter zake kundige te worden bepaald.

3.5.4 Zorgplicht

Zoals in paragraaf 3.2 beschreven is, geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen voor enkele soorten (Provincie Noord-Holland, 2016). Voor soorten genoemd in deze Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland is dus geen ontheffing nodig bij ruimtelijke ontwikkelingen en ook maatregelen hoeven niet getroffen te worden. In het kader van de zorgplicht geldt er echter wel een meldingsverplichting. Provinciale staten stelt dat een melding moet worden gedaan voorafgaand aan de werkzaamheden. Bij deze melding moet aangegeven worden op welke soorten van de vrijstellingsverordening mogelijk negatieve effecten ontstaan. De melding moet gedaan worden door middel van het meldingsformulier van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUDNHN).
In het plangebied kunnen de volgende vrijgestelde soorten voorkomen: bosmuis, egel, huisspitsmuis, konijn, tweekleurige bosspitsmuis, veldmuis, bruine kikker, gewone pad. Het is niet uit te sluiten dat met de werkzaamheden negatieve effecten ontstaan op deze soorten. Daarom moet voor deze soorten bij de RUDNHN een melding gedaan worden voorafgaand aan de werkzaamheden.

4 Gemeentelijk beleid Amsterdam

In dit hoofdstuk worden de werkzaamheden getoetst aan het gemeentelijke natuurbeleid van gemeente Amsterdam.

4.1 Hoofdgroenstructuur

Het plangebied valt niet binnen de Hoofdgroenstructuur van gemeente Amsterdam. Negatieve effecten op de Hoofdgroenstructuur van gemeente Amsterdam zijn dan ook uit te sluiten. Er zijn geen vervolgstappen nodig met betrekking tot de hoofdgroenstructuur van Amsterdam.

4.2 Hoofdbomenstructuur en monumentale bomen

De Hoofdbomenstructuur van gemeente Amsterdam is nog niet geheel gereed. Wel is er per stadsdeel een hoofdbomenstructuur of bomenbeleid beschikbaar. Voor stadsdeel Amsterdam Zuid is een kaart beschikbaar van de Hoofdbomenstructuur. In het plangebied staan geen bomen die behoren tot de Hoofdbomenstructuur van gemeente Amsterdam. Ook direct naast het plangebied zijn geen lanen of bomen die onderdeel uitmaken van de Hoofdbomenstructuur. Negatieve effecten op deze structuur als gevolg van de voorgenomen ontwikkelingen zijn dan ook uit te sluiten. Maatregelen om de structuur te behouden zijn dan ook niet nodig.

In het plangebied, of binnen de invloedssfeer van het plangebied, staan geen monumentale of anderszins via gemeentelijk beleid beschermde bomen. De werkzaamheden hebben dan ook geen negatieve effecten op door de gemeente beschermde bomen.

4.3 Exoten

In de omgeving van het plangebied komt de Japanse duizendknoop voor (maps.amsterdam.nl en NDFF). Met name de westzijde van de begraafplaats Buitenveld ten zuiden van het plangebied is ‘besmet’ met de duizendknoopsoort. De dichtstbijzijnde bekende vindplaats van duizendknoop ten opzichte van het plangebied ligt op meer dan 250 afstand. Het is echter niet met zekerheid uit te sluiten dat dichter bij het plangebied ook al locaties aanwezig zijn met besmetting van Japanse duizendknoop. Omdat bij de herontwikkeling van het terrein mogelijk gegraven wordt, is het van groot belang om rekening te houden met Japanse duizendknoop.

Bij grondverzet bestaat er het gevaar dat Japanse duizendknoop zich op kale grond binnen het plangebied vestigt. Dit kan al met zeer kleine fragmenten van de plant gebeuren. Bij vestiging van Japanse duizendknoop volgt vrijwel altijd een snelle en woekerende uitbreiding die schadelijk is voor inheemse soorten en verhardingen/bebouwingen.

Het is daarom bijzonder belangrijk om geen grond aan te voeren die mogelijk ‘besmet’ is met deze soort (of een andere uitheemse duizendknoop). Daarnaast is het van belang om het plangebied te monitoren op het voorkomen van de soort. Als de soort zich toch weet te vestigen, kan in een vroeg stadium de plant, inclusief grond, verwijderd worden. Dit dient wel te gebeuren onder begeleiding van een ter zake kundige op het gebied van flora.

4.4 Natuurkansen en knelpunten

Gemeente Amsterdam zet in haar visie in op het signaleren van kansen en knelpunten voor de natuur bij iedere ruimtelijke ontwikkeling. Het is van belang om in een vroeg stadium kansen en knelpunten te ontdekken zodat deze nog meegenomen kunnen worden in ontwerp of planvorming. Het plangebied ligt aan het Zuider Amstelkanaal dat een natte verbinding tussen veel kleine groene gebiedjes op de Zuidas betreft. Het is met de voorgenomen ontwikkelingen niet mogelijk om deze natte verbinding te versterken. Er zijn daarnaast geen duidelijke knelpunten in of direct rond het plangebied aanwezig met betrekking tot natuurwaarden (maps.amsterdam.nl). Er hoeft dan ook geen knelpunt meegenomen te worden in het ontwerp of de planvorming.

Voor de ontwikkelingen die in het plangebied gepland zijn, zijn enkele algemene kansen voor biodiversiteit die benut kunnen worden. Het gaat hierbij om de volgende kansen:

- Het inbrengen van nestgelegenheid voor vogels door het ophangen van nestkasten
- Het inbrengen van verblijfplaatsen voor vleermuizen door het ophangen van platte kasten aan gebouwen en/of bolle kasten aan bomen
- Het aanplanten van inheemse bomen en struiken om de biodiversiteit te verhogen. Hierop komen onder andere insecten en vogels af

4.5 Beschermde muurplanten en orchideeën

Gemeente Amsterdam kent bovenop de Wnb een aanvullend beleid voor een aantal bijzondere, niet (meer) beschermde muurplanten en orchideeën. Dit beleid wordt gekoppeld aan een nieuwe gedragscode. Dit betekend dat gemeente Amsterdam voor deze soorten de bescherming opstart of continueert. In de directe omgeving van het plangebied zijn geen vindplaatsen muurvarens, andere muurplanten of orchideeën bekend. De dichtstbijzijnde vindplaatsen van muurflora in Amsterdam bevinden zich op een afstand van meer dan 650 meter tot het plangebied. Verder is nog één oude vindplaats van de rietorchis bekend aan de andere kant van de A10 ten opzichte van het plangebied. Deze vindplaats dateert echter uit 2014 en het gebied waarop de rietorchis stond is inmiddels opnieuw ontwikkeld. Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek ook geen waarnemingen gedaan van muurflora of orchideeën. Ook zijn geen standplaatsen aangetroffen die voor deze soorten geschikt zijn. Negatieve effecten op deze soorten als gevolg van de ontwikkelingen kunnen dan ook uitgesloten worden.

5 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van gemeente Amsterdam heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet Natuurbescherming voor de herontwikkeling van de British School te Amsterdam. De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de bepalingen als opgenomen in de Wnb, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen worden verleend.

5.1 Wet natuurbescherming

Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming (hierna te noemen Wnb) zijn van belang?
Alleen het onderdeel ‘soortenbescherming’ van de Wnb is van belang voor de ontwikkeling. Het is uit te sluiten dat de ontwikkeling negatieve effecten heeft op beschermde Natura 2000-gebieden, NNN-gebieden of beschermde houtopstanden.

In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de Wnb?
De beoogde ontwikkeling is mogelijk strijdig met de Wnb vanwege het mogelijk voorkomen van beschermde soorten. Vleermuizen kunnen mogelijk in of direct rond het plangebied aanwezig zijn. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen in het gebouw en de bomen zijn niet uit te sluiten. Essentiële vliegroutes en/of essentieel foerageergebied is niet aanwezig binnen het plangebied. In het plangebied zijn tevens geschikte nestplaatsen aanwezig voor algemene broedvogels. Het is niet uit te sluiten dat de voorgenomen ontwikkelingen negatieve effecten hebben op in gebruik zijnde nesten van broedvogels.

Zijn maatregelen en/of een ontheffing nodig?
Er is nader onderzoek nodig naar het gebruik van het gebouw als verblijfplaats door vleermuizen. Ook nader onderzoek naar het gebruik van de bomen als verblijfplaats door vleermuizen is nodig. Nader onderzoek naar vliegroutes en/of foerageergebied van vleermuizen is niet nodig.

Daarnaast is een broedvogelcontrole nodig om te voorkomen dat in gebruik zijnde nesten van broedvogels worden verstoord of vernietigd tijdens de werkzaamheden. Als een in gebruik zijnde nest aanwezig is, dan moet een verstoringsvrije zone rondom het nest aangehouden worden tot het nest verlaten is.

Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?
Nader onderzoek naar vleermuizen dient in de periode 15 mei – 15 juli en de periode 1 augustus – 15 september uitgevoerd te worden. Het onderzoek moet verspreid over vijf veldbezoeken (3 in het voorjaar en 2 in het najaar) uitgevoerd worden. Als van één van de soorten blijkt dat de verblijfplaatsen in het plangebied hebben waarop negatieve effecten niet uit te sluiten zijn, dan is de aanvraag van een ontheffing nodig. De werkzaamheden mogen dan niet starten voordat een ontheffing verkregen wordt en voordat mitigerende maatregelen genomen en de bijbehorende gewenningsperiode is verstreken. De beoordelingstermijn van een ontheffingsaanvraag bedraagt 13 weken met een maximale verlenging van zeven weken.

Voor broedvogels is een broedvogelcontrole noodzakelijk voorafgaand aan de werkzaamheden als in de periode maart t/m oktober gestart wordt met de werkzaamheden. Als tijdens de controle blijkt dat een broedgeval aanwezig is, dan dient een verstoringsvrije zone rond het nest bepaald te worden. In deze zone mag niet gewerkt worden totdat het nest weer verlaten is.

In tabel 5.1 is een samenvatting opgenomen van de toetsing aan de soortenbescherming. In figuur 5.1 zijn de locaties opgenomen waar vervolgonderzoeken moeten worden uitgevoerd.

Tabel 5.1 Conclusies toetsing soortenbescherming

Aanwezige soort(groep)en	Effect	Vervolgstappen
Flora, grondgebonden zoogdieren, vogels met jaarrond beschermd nest, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, l bellen en overige ongewervelden.	Geen overtreding art kel 3.1, 3.5 of 3.10	N.v.t.
Vleermuizen	Mogelijk overtreding artikel 3.5	Vervolgonderzoek naar verblijfplaatsen in gebouwen en zomer- en paarverblijfplaatsen in bomen.
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	Mogelijk overtreding artikel 3.1	Uitvoeren van een broedvogelcontrole voorafgaand aan de werkzaamheden als deze in de periode maart t/m oktober starten.

Figuur 5.1 Locaties waar nader, soortgericht onderzoek uitgevoerd moet worden.

5.2 Gemeentelijk natuurbeleid

Negatieve effecten op de Hoofdgroenstructuur, beschermde bomen, de Hoofdbomenstructuur en beschermde muurflora en orchideeën als gevolg van de ontwikkelingen zijn uit te sluiten. Hierop hoeven geen verdere toetsing of aanvullende maatregelen genomen te worden.

Rond het plangebied komen invasieve exoten voor zoals de Japanse duizendknoop. Het is van belang om rekening met deze woekerende en snelgroeiende soort te houden. Bij afgraven en vervoer van grond is het van belang om controles van de grond te doen. Ook moet het plangebied op de soort gemonitord worden. Bij een kleine besmetting is het bestrijden van de soort nog relatief goed uitvoerbaar.

Voor het plangebied zijn enkele natuurkansen te signaleren, namelijk de volgende:

- Het inbrengen van nestgelegenheid voor vogels door het ophangen van nestkasten
- Het inbrengen van verblijfplaatsen voor vleermuizen door het ophangen van platte kasten aan gebouwen en/of bolle kasten aan bomen
- Het aanplanten van inheemse bomen en struiken om de biodiversiteit te verhogen. Hierop komen onder andere insecten en vogels af

6 Literatuur

Provincie Noord-Holland, 2016. Verordening Wet natuurbescherming. PRB, publicatienr. 6154.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Dijkstra, K.B., Kalkman, V.J., Ketelaar, R., van der Wiede, M.J.T., 2002. De Nederlandse libellen (odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Broekhuizen S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2013. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2013. Rapport 2013-010. Stichting RAVON, Nijmegen.

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten beschermde soorten.

van Dijk A.J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Vleermuisprotocol 2017.

Geraadpleegde internetwebsites:
www.floron.nl
www.maps.amsterdam.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuis.net
www.vlinderstichting.nl
www.zoogdiervereniging.nl